

Záverečná karta projektu

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **APVV-15-0184****Medzigeneračné sociálne siete v starnúcich mestách, kontinuita a inovácie**Zodpovedný riešiteľ **Mgr. Marcela Káčerová, PhD.**Príjemca **Univerzita Komenského v Bratislave - Prírodovedecká fakulta**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Univerzita Komenského, Prírodovedecká fakulta, Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

Masarykova Univerzita v Brne, Fakulta sociálnych štúdií, Katedra sociológie.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo užitočné vzory, ktoré sú výsledkami projektu

Nie sú.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

KÁČEROVÁ, M., MAJO, J., ONDOŠ, S., ROCHOVSKÁ, A. (2019). Old Age in the City - Seniors in Urban Slovakia. Bratislava, Univerzita Komenského.

ŠUŠKA, P., VOLĀNSKÁ, Ľ., VRZGULOVÁ, M. (2020). Keď komunity (ne)fungujú. Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV, Geografický ústav SAV, Bratislava (APVV-15-0184 : STARCI - Medzigeneračné sociálne siete v starnúcich mestách, kontinuita a inovácie).

Online publikácia, ISBN 978-80-973372-5-4.

VOLĀNSKÁ, Ľ., KÁČEROVÁ, M., MAJO, J. (2019). People, space and culture – dimensions of intergenerational relationships. Introduction. Slovenský národopis 67(2), 122-143. DOI: <https://doi.org/10.2478/se-2019-0007>

ROCHOVSKÁ, A., MAJO, J., KÁČEROVÁ, M., ONDOŠ, S. 2017. Priateľské sídlisko alebo o dôležitosť prostredia pre zdravú komunitu seniorov. Geographia Cassoviensis, 11/2, 184-200. K dispozícii na:

http://geografia.science.upjs.sk/images/geographia_cassoviensis/articles/GC-2017-11-2/2017_2_Rochovska_et_al-final.pdf.KÁČEROVÁ, M., ONDAČKOVÁ, J. (2020). How seniors live from an economic, health, social and emotional point of view? Multidimensional review of the quality of life of seniors in Europe. Geographia Polonica (2020) vol. 93, iss. 2, pp. 183-209. DOI : <https://doi.org/10.7163/GPol.0169>

VOLĀNSKÁ, Ľ., KÁČEROVÁ, M., MAJO, J. (2020). On Nearness and Distance Seniors' Lives in Urban Areas in Slovakia. In Foreign Countries of Old Age : East and Southeast European Perspectives on Aging. - Graz : transcript Verlag, 2020, s. 149-177. [32 NS] 1,6 AH. ISBN 9783837645545.

Uplatnenie výsledkov projektu

Aplikačne potenciálne najvýznamnejším výsledkom je symbióza témy starnutia vo viacerých spoločenských kontextoch (medzigeneračnosť, osamelosť) a rozličnej priestorovej optiky (komunita, mesto, suburbium). Takáto pomerne rozsiahla matica poznatkov je vhodnou na variabilné aplikovanie poznatkov pre samosprávy, lokálnych decízorov, širšiu vedeckú obec a pod. Potenciál tejto témy bol a je okrem publikovaných poznatkov prostredníctvom vedeckých prác a následného rozvoja tejto aktuálnej tematiky, práve v širokom diapazóne mediálnych výstupov, popularizačných či umeleckých aktivít, ktoré riešitelia počas celého priebehu projektu aktívne vykonávali.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Starnutie populácie a urbanizácia sú vo svete súbežne sa rozvíjajúcimi procesmi a ich ukazovatele neustále poukazujú na ich pokračujúci rast. Starší obyvatelia miest čelia vo svojom každodennom bezprostrednom okolí mnohým výzvam v oblasti zdravia, sociálnej starostlivosti, bývania, dopravy, infraštruktúry a zastavaného prostredia. Medziodborové prístupy sú preto nevyhnutné na lepšie pochopenie súčasnej podoby života seniorov v mestách a ich aplikácia bola nevyhnutná aj v našom výskume pri snahe o naplnenie našich cieľov. Dôležitosť komplexného celospoločenského fenoménu starnutia populácie bol v rámci projektu riešený primárne v kontexte sociálnych sietí a ukotvenia jednotlivca v ňom, ako aj s akcentom na kontinuitu tohto kontextu v medzigeneračných súvislostiach. Východiskovou dátovou základňou boli údaje zo sčítania obyvateľstva 2011 zamerané na samostatne žijúcich seniorov najmä v mestách Slovenska, pričom tieto boli v nasledujúcich rokoch riešenia projektu doplnené o údaje z nereprezentatívnych dotazníkových prieskumov v 6 mestách slovenska ako aj pološtruktúrované interviá s vybranými respondentmi. Zber údajov a ich spracovanie bolo najkomplikovanejšou časťou projektu, ktorú sa však podarilo úspešne naplniť. Zo spracovaných dát aj publikovaných prác je zrejmé, že seniorská populácia nad 65 rokov je mimoriadne diverzifikovaná a jej aktivity a vnímanie kvality vlastného života a prostredia, v ktorom žijú je do veľkej miery závislá od kvality medziľudských vzťahov a sietí a ukotvenie jednotlivca v komunite. Tieto sú determinované aj inými špecifickými spoločenskými procesmi, ktoré sa do veľkej miery dotýkajú seniorskej populácie (migrácia detí mimo bydliska rodičov, suburbanizácia, koncentrácia vo veľkých sídliskových komplexoch a pod.). Z hľadiska počtu a štruktúry výsledkov: V rámci projektu boli vydané 2 vedecké monografie, 4 štúdie v karentovaných časopisoch, 8 štúdií v časopisoch evidovaných vo WoS, Scopus. Projekt scientometricky naplnil pôvodne stanovené ciele.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

Population aging and urbanization are evolving processes in the world, and their indicators are constantly rising. Older people face many challenges in their daily immediate surroundings in various fields, such as health, social care, housing, transport, infrastructure, and the built environment. Therefore, interdisciplinary approaches are necessary for a better understanding of the current form of life of seniors in cities, and their application was also necessary in our research in the complex effort to meet our goals. The importance of the complexity of population aging was addressed in the project primarily in the context of social networks and the anchoring of the individual in it, as well as with an emphasis on the continuity of this context in intergenerational contexts. The initial database was the data from the 2011 census focused on independent seniors, especially in Slovak cities, while in the following years the project was supplemented with data from non-representative questionnaire surveys in 6 cities in Slovakia as well as semi-structured interviews with selected respondents. Data collection and processing was the most complicated part of the project, which, however, was successfully completed. From the processed data and published works, it is clear that the senior population over 65 is extremely diversified and its activities and perception of the quality of their own lives and the environment in which they live is largely dependent on the quality of interpersonal relationships and networks and position of an individual in the community. These variables are also determined by other specific social processes, which to a large extent affect the senior population (migration of

children outside the parents' residence, suburbanization, concentration in large housing estates, etc.). Volume and structure of the projects outputs: the project generated 2 scientific monographs, 4 studies published in CC journals, 8 papers in journals in WoS/Scopus databases. The goals of the project have been accomplished.